Dosarul nr. 2-392/2025

H O T Ă R Â R E
în numele Legii

01 august 2025 municipiul Cahul

Judecătoria Cahul sediul central

Judecătorul Mihail Bușuleac, soluționând, unipersonal, după procedura cererilor cu valoare redusă, cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Balanuța Dumitru către Para Ion și Dima Mariana privind încasarea sumei,-

c o n s t a t ă :

Argumentele expuse în cererea de chemare în judecată.

La 19 martie 2025, Balanuța Dumitru a depus în Judecătoria Cahul, sediul Central, cerere de chemare în judecată către Para Ion și Dima Mariana privind încasarea în mod solidar a datoriei în valoarea de 4000 (patru mii) Euro, în baza contractului de împrumut, penalitatea contractuala în mărimea de 4000 (patru mii) Euro, taxa de stat în mărimea de 5230,84 lei și taxa de timbru.

În motivarea acțiunii, reclamantul menționează că la data de 20 februarie 2023 între părți a fost încheiat un contract de împrumut, în temeiul căruia pârâții au primit suma de 11000 (unsprezece mii) euro, cu termen de rambursare de 7 luni, respectiv până la data de 20 septembrie 2023, cu obligația achitării unei dobânzi contractuale de 5% lunar.

Până în prezent, pârâții au achitat reclamantului doar suma de 7000 (șapte mii) euro, cu titlu de rambursare parțială a datoriei principale. În consecință, restanța co-pârâților față de reclamant constituie 4000 (patru mii) euro. Totodată, pârâții nu au achitat niciun cuantum al dobânzii contractuale aferente folosirii sumei împrumutate.

Notează că pârâții nu și-au executat obligația de rambursare a datoriei la termenul convenit, astfel în vederea soluționării pe cale amiabilă a litigiului, reclamantul a transmis pârâților, la data de 04 februarie 2025, pretenții prealabile, recepționate de aceștia la data de 07 februarie 2025, prin care li s-a acordat un termen de 10 zile pentru executarea benevolă a obligațiilor asumate. Termenul a expirat la data de 17 februarie 2025 fără rezultat.

Menționează că pct. 3 al contractului de împrumut, prevede că pentru neexecutarea obligației de rambursare este stipulată o clauză penală în cuantum de 0,2% pe zi din suma datorată. Având în vedere că, la data de 01 februarie 2025, au trecut 500 de zile de întârziere de la data scadenței obligației - 20.09.2023, pârâții datorează reclamantului penalitatea contractuală în sumă de 4000 (patru mii) euro, calculată după formula: 4.000 euro × 0,2% × 500 zile.

Prin Încheierea din 19 martie 2025, cererea de chemare în judecată depusă de Balanuța Dumitru către Para Ion și Dima Mariana privind încasarea sumei, a fost acceptată în procedura

cererilor cu valoare redusă și s-a comunicat părților că instanța va soluționa prezentul litigiu și va adopta dispozitivul hotărârii în lipsa acestora, la data de 15 mai 2025. /f.d.20/

Prin Încheierea din 15 mai 2025 examinarea cererii de chemare în judecată a fost amânată pentru 01 august 2025 în legătură cu lipsa citării legale a pârâților./25/

Corespondența expediată la adresa de domiciliu a pârâtului Para Ion a fost recepționată la 24 iunie 2025./f.d.26/

Corespondența expediată la adresa de domiciliu a pârâtei Dima Mariana a fost returnată cu mențiunea factorului poștal „plecată”./f.d.27/

Articolul 22 din Cod civil prevede,

(1) ***Se consideră notificare comunicarea unui act juridic sau a unei informații într-un scop juridic.***

(2) ***Notificarea poate fi făcută prin orice mijloace adecvate circumstanțelor dacă legea sau actul juridic nu impune o anumită cerință de formă.***

(3) ***Notificarea produce efecte din momentul cînd ajunge la destinatar****, cu excepția cazului în care aceasta prevede un efect întîrziat.*

(4) ***Notificarea se consideră ajunsă la destinatar:***

a) cînd este predată destinatarului;

b) cînd este predată la adresa poștală indicată de destinatar în acest scop ori, în lipsa acesteia, la sediul destinatarului persoană juridică sau la domiciliul destinatarului persoană fizică;

c) în cazul unei notificări transmise prin poștă electronică sau prin alt mijloc de comunicare individuală, cînd poate fi accesată de către destinatar; sau

d) cînd este pusă în orice alt fel la dispoziția destinatarului într-un loc şi într-un mod care fac posibil în mod rezonabil accesul destinatarului, fără întîrziere.

(5) ***Notificarea se consideră că a ajuns la destinatar după îndeplinirea uneia dintre cerințele prevăzute la alin. (4), oricare dintre acestea este îndeplinită mai întîi.***

Articolul 38 din Cod civil prevede,

(1) ***Domiciliul persoanei fizice este locul unde aceasta își are reședința obișnuită. Se consideră că persoana își păstrează domiciliul atît timp cît nu și-a stabilit un altul.***

(4) Stabilirea sau schimbarea domiciliului nu operează decît atunci cînd cel care ocupă sau se mută într-un anumit loc a făcut-o cu intenția de a avea acolo reşedința obişnuită. ***Dovada intenției rezultă din declarațiile persoanei făcute la autoritățile competente să opereze stabilirea sau schimbarea domiciliului****, iar în lipsa acestor declarații, din orice alte împrejurări de fapt.*

Articolul 39 din Cod civil prevede:

(1) Pînă la proba contrară, domiciliul sau reşedinţa temporară a persoanei fizice se prezumă că se află la locul menţionat ca atare în buletinul de identitate sau, după caz, în alt act de identitate prevăzut de lege.

(2) În lipsa acestor menţiuni ori atunci cînd acestea nu corespund realităţii, stabilirea sau schimbarea domiciliului ori a reşedinţei temporare nu va putea fi opusă altor persoane.

(3) Dispoziţiile alin.(2) nu se aplică în cazul în care domiciliul sau reşedinţa temporară a fost cunoscută prin alte mijloace de cel căruia i se opune.

Articolul 42 din Cod civil prevede,

(1) Partea unui act juridic poate să-și aleagă un domiciliu în vederea exercitării drepturilor sau a executării obligațiilor născute din acel act.

*(2) **Alegerea domiciliului nu se prezumă, ci trebuie făcută în scris sub sancțiunea nulității.***

Reieșind din normele citate și a faptului că Dima Mariana are domiciliul înregistrat în r. Cantemir, s. Capaclia, adresa menționată în contractul de împrumut din 20.02.2023 judecătorul a dispus examinarea cererii de chemare în judecată.

Aprecierea instanței de judecată

Examinând cererea de chemare în judecată, cercetând probele anexate la dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, studiind normele legii aplicabile, judecătorul conchide că, cererea de chemare în judecată depusă de Balanuța Dumitru către Para Ion și Dima Mariana privind încasarea sumei, este întemeiată şi pasibilă de a fi admisă, din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 20 din Constituția Republicii Moldova, orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitim.

În conformitate cu prevederile art. 5 alin. (1) Cod de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime, pe când potrivit prevederilor art. 166 alin. (1) același cod, oricine pretinde un drept împotriva unei alte persoane ori are un interes pentru constatarea existenței sau inexistenței unui drept trebuie să depună în instanța competentă o cerere de chemare în judecată.

Articolul 6 Cod de procedură civilă statuează că, instanța judecătorească exercită apărarea drepturilor, libertăților și intereselor legitime prin somare la executarea unor obligații, prin declararea existenței sau inexistenței unui raport juridic, prin constatarea unui fapt care are valoare juridică, prin alte modalități, prevăzute de lege.

Conform art. 239 Cod de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată.

În temeiul art. 240 alin. (1) Cod de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării pricinii şi admisibilitatea acţiunii.

Conform art. 118 alin. (1), (3) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanţele care au importanţă pentru soluționarea justă a pricinii sunt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretențiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

În corespundere cu art. 121 Cod de procedură civilă, instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului, iar art. 122 din Codul de procedură civilă, prevede că, circumstanțele

care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probațiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante. Admisibilitatea probelor se determină în conformitate cu legea în vigoare la momentul eliberării lor.

Potrivit dispozițiilor art. 130 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

Conform art. 9 alin. (1) și (2) Cod civil, drepturile și obligațiile civile apar în temeiul legii, precum și în baza actelor persoanelor fizice și juridice care, deși nu sunt prevăzute de lege, dau naștere la drepturi și obligații civile, pornind de la principiile legislației civile. Drepturile și obligațiile civile apar: a) din contracte și din alte acte juridice.

De asemenea, conform prevederilor art. 10 alin. (1) și (2) Cod civil, persoanele fizice și juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să își exercite drepturile și să își execute obligațiile cu bună-credință, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică și cu bunele moravuri. Buna-credință se prezumă până la proba contrară. Neexercitarea de către persoanele fizice și juridice a drepturilor civile ce le revin nu duce la stingerea acestora, cu excepția cazurilor prevăzute de lege.

Potrivit art. 11 alin. (1) și (2) Cod civil, buna-credință este un standard de conduită a unei părți, caracterizată prin corectitudine, onestitate, deschidere și luarea în cont a intereselor celeilalte părți la raportul juridic. În special, este contrar bunei-credințe ca o parte să acționeze în contradicție cu declarațiile pe care le-a făcut anterior sau cu comportamentul pe care l-a avut anterior în cazul în care cealaltă parte, în detrimentul său, s-a bazat în mod rezonabil pe acele declarații sau acel comportament.

Conform art. 16 alin. (1) Cod civil, apărarea dreptului civil se face, în condițiile legii, prin: e) impunerea la executarea obligației în natură; h) încasarea dobânzii de întârziere sau, după caz, a penalității.

În acest context, se reține că, conform prevederilor art. 992 Cod civil, contractul este acordul de voinţă realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice, și căruia îi sunt aplicabile normele cu privire la actul juridic.

Astfel, conform prevederilor art. 774 alin. (1) Cod civil, în virtutea raportului obligaţional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute. Prestaţia poate consta în a da, a face sau a nu face.

Potrivit art. 775 alin. (1) Cod civil, debitorul şi creditorul trebuie să se comporte cu bună-credinţă la momentul naşterii, pe durata existenţei, la momentul executării şi stingerii obligaţiei.

Conform art. 776 Cod civil, obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii.

Articolul 858 alin. (1) și (2) Cod civil, expres indică că, temeiul executării rezidă în existența unei obligații. Obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul și în momentul stabilit.

Potrivit dispoziției de la art. 1242 alin. (1) Cod civil, prin contractul de împrumut o parte (împrumutător) se obligă să dea în proprietate celeilalte părţi (împrumutatul) bani sau alte bunuri fungibile, iar aceasta se obligă să restituie banii în aceeaşi sumă sau bunuri de acelaşi gen, calitate şi cantitate la expirarea termenului pentru care i-au fost date.

În corespundere cu prevederile art. 1247 alin. (1) și (3) Cod civil, împrumutatul trebuie să restituie împrumutul în termenul şi în modul stabilit în contract. Dacă nu au fost stabilite dobânzi, el are dreptul să restituie împrumutul şi până la expirarea termenului. În cazul în care a împrumutat o sumă de bani, împrumutatul are obligaţia de a restitui suma nominală primită fără a ţine cont de variaţiile valorii banilor.

Conform prevederilor art. 1248 alin. (1) și (2) Cod civil, în cazul în care împrumutatul nu restituie în termen împrumutul, dispozițiile art. 942 se aplică în modul corespunzător dacă legea sau contractul nu prevede altfel. Dacă în contract este prevăzută restituirea împrumutului în rate şi împrumutatul nu restituie în modul stabilit, împrumutătorul poate cere restituirea imediată a întregului împrumut şi a dobânzii aferente în condițiile stabilite la art. 864 alin (2) și (4).

Din probele administrate rezultă că la data de 20 februarie 2023 între părți a fost încheiat un contract de împrumut, prin care reclamantul Balanuța Dumitru a acordat pârâților Dima Mariana și Para Ion suma de 11000 euro, cu termen de rambursare până la data de 20 septembrie 2023, cu dobândă contractuală de 5% lunar. Contractul a fost încheiat în formă scrisă și nu a fost contestat de părți sub aspectul validității sale./f.d.5/

Instanța reține că pârâții Dima Mariana și Para Ion și-au asumat obligația de a restitui suma împrumutată la termenul convenit, obligație care nu a fost executată integral. Din înscrisurile prezentate rezultă că pârâții au achitat reclamantului doar suma de 7000 euro, astfel încât restanța datoriei principale constituie 4000 euro. Totodată, instanța constată că pârâții nu au achitat dobânda contractuală aferentă folosirii sumei împrumutate.

De asemenea, instanța reține că reclamantul a respectat procedura prealabilă, expediind pârâților pretenții scrise la data de 04 februarie 2025 /f.d.6/, recepționate la data de 07 februarie 2025 /f.d.7-10/, prin care li s-a acordat un termen rezonabil pentru executarea benevolă a obligațiilor, termen care a expirat fără rezultat.

Potrivit pct. 3 al contractului de împrumut, pentru neexecutarea obligației de rambursare a datoriei este prevăzută o clauză penală în cuantum de 0,2% pe zi din suma datorată. Având în vedere că, de la data scadenței obligației – 20 septembrie 2023 până la data de 01 februarie 2025, pârâții se află în întârziere de 500 de zile, instanța constată că penalitatea contractuală calculată de reclamant, în sumă de 4000 euro, este determinată conform prevederilor contractuale.

Conform art. 947 alin.(1) Cod civil, clauza penală este o prevedere contractuală prin care părţile evaluează anticipat prejudiciul, stipulând că debitorul, în cazul neexecutării obligaţiei, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun (penalitate). (3) Penalitatea poate fi stipulată în mărime fixă sau sub forma unei cote din valoarea obligaţiei garantate prin clauza penală sau a părţii neexecutate, inclusiv sub forma unei dobânzi de întârziere.

În aceste circumstanțe, instanța apreciază că neexecutarea obligațiilor contractuale este imputabilă pârâților, iar pretențiile reclamantului privind încasarea sumei restante a datoriei principale și a penalității contractuale sunt întemeiate și urmează a fi admise.

În conformitate cu art. 82 Cod de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat și din cheltuielile de judecare a cauzei.

Potrivit art. 94 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părții care a avut câștig de cauză, cheltuielile de judecată, care includ, inclusiv, taxa de stat achitată la înaintarea cererii de chemare în judecată. În cazul admiterii parțiale a acțiunii, cheltuielile de judecată se compensează proporțional părții admise din pretenții, iar pârâtului – proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.

Din conținutul ordinului de plată din 07 martie 2025 /f.d. 16/, instanța constată că, pentru examinarea prezentei cauze civile, reclamantul Balanuța Dumitru a achitat suma de 5.229,97 lei cu titlu de taxă de stat, precum și suma de 200 lei cu titlu de taxă de timbru /f.d. 17/.

Reieșind din cele expuse, instanța va dispune încasarea, în mod solidar, din contul pârâților, a cheltuielilor de judecată suportate de reclamant, în limitele stabilite de lege.

În conformitate cu art. 276^2- 276^4 Cod de procedură civilă, judecătorul,-

h o t ă r ă ş t e:

Se admite acţiunea la cererea de chemare în judecată înaintată de Balanuța Dumitru către Para Ion și Dima Mariana privind încasarea sumei.

Se încasează în mod solidar de la Para Ion și Dima Mariana în beneficiul lui Balanuța Dumitru datoria în cuantum de 8000 euro /opt mii de euro 00 eurocenți/ conform cursului BNM la data executării obligației, 5229,97 lei cu titlu de taxa de stat și 200 lei cu titlu de taxă de timbru, în total 5429,97 lei /cinci mii patru sute douăzeci și nouă lei 97 bani/.

Hotărârea cu drept de apel în Curtea de Apel Sud în termen de 30 de zile de la data pronunţării dispozitivului hotărîrii, prin intermediul Judecătoriei Cahul.

Judecătorul **Buşuleac Mihail**